

04.02.2022

Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului privind creditarea prudentă a persoanelor fizice pentru bănci”

04.02.2022 Termenul-limită a expirat

Anunț

Proiect

Argumentarea

Sinteza

ANUNȚ

privind inițierea, organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Națională inițiază, **începând cu 04 februarie 2022**, consultarea publică a proiectului Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului privind creditarea prudentă a persoanelor fizice pentru bănci” (în continuare – proiectul regulamentului).

Proiectul Regulamentului este parte componentă a pachetului de măsuri macroprudențiale recomandate spre aplicare autorităților naționale macroprudențiale în vederea atingerii obiectivului intermediar de prevenire și/sau limitare a creșterii excesive a creditării și îndatorării.

Beneficiarii proiectului de decizie sunt băncile din Republica Moldova.

Rezultatul scontat ca urmare a implementării proiectului de decizie supuse consultării publice îl va constitui stabilirea practicilor de creditare prudentă ale băncilor, disciplina pieței și transparență în vederea reducerii riscului sistemic, prevenirea creșterii excesive a creditului și supraîndatorării debitorilor.

Proiectul regulamentului este elaborat în temeiul art.27 alin.(1) lit. c), art.44 lit. a) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, precum și art.36 alin. (4), art.38, art. 83 și art. 84 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

Obiecțiile, sugestiile și recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi expediate **până pe data de 18 februarie 2022** pe adresa electronică: stabilitate@bnm.md ^[1] (în copie: olga.rusu@bnm.md ^[2]) sau pe adresa poștală: bd. Grigore Vieru nr.1, MD – 2005, mun. Chișinău, sau pot fi comunicate la numărul de telefon 022 822 282 (Olga Rusu).

Proiectul regulamentului și nota de argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei, www.bnm.md ^[3], și la sediul Băncii Naționale pe adresa: bd. Grigore Vieru nr.1, MD – 2005, mun. Chișinău.

Proiect:

— [PDF](#) ^[4]

— [DOC](#) ^[5]

NOTĂ DE ARGUMENTARE

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei

„Pentru aprobarea Regulamentului privind creditarea prudentă a persoanelor fizice pentru bănci”

1. Denumirea autorului

Banca Națională a Moldovei

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului privind creditarea prudentă a persoanelor fizice pentru bănci” (în continuare – proiectul regulamentului) este elaborat în temeiul art.27 alin.(1) lit. c) și art.44 lit. a) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300 art.544), precum și art.36 alin. (4), art.38, art. 83 și art. 84 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare.

Proiectul regulamentului este parte componentă a pachetului de măsuri macroprudențiale recomandate spre aplicare autorităților naționale macroprudențiale în vederea atingerii obiectivului intermediar de prevenire și/sau limitare a creșterii excesive a creditării și îndatorării. Acesta promovează practicile de creditare prudentă ale băncilor, disciplina pieței și transparență în vederea reducerii riscului sistemic, prevenirea creșterii excesive a creditului și supraîndatorării debitorilor. Plafonarea unor indicatori la nivel de debitori va conduce la o creditare sustenabilă care, la rândul său, va asigura contribuția sistemului financiar la creșterea economică.

Plafonarea unor indicatori la nivel de debitori, cum sunt „raportul dintre credit și garanții (în continuare – RCG)”, „raportul dintre credit și venituri (în continuare – RCV)”, „raportul dintre serviciul datoriei și venituri (în continuare – RSDV)” reprezintă instrumente macroprudențiale aplicabile pe larg în țările UE, indicatorii fiind introduși pentru a asigura o eligibilitate responsabilă a debitorilor și de a acorda accesul la finanțare persoanelor care au posibilitate de a-și onora obligațiile, astfel limitând îndatorarea persoanelor din categoriile mai vulnerabile, care din lipsa unui grad suficient de educație financiară pot cădea pradă unor politici de creditare mai agresive, ajungând în imposibilitatea onorării obligațiilor financiare. În vederea limitării arbitrajului prudențial, stabilirea nivelurilor maxime ale indicatorilor RCG, RSDV este necesară pentru toți participanții care practică activitatea de creditare.

Urmare aprobării proiectului regulamentului, la luarea deciziei de acordare a creditelor persoanelor fizice, băncile vor calcula și compara cu limitele admisibile indicatorii RCG și RSDV și vor raporta la BNM indicatorii și/sau componentele acestora, iar BNM, urmare analizei datelor raportate, va urmări evoluția gradului de îndatorare a populației și va revizui, la necesitate, nivelul maxim al acestor indicatori.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene:

Prezentul proiect nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul regulamentului stabilește:

- îndeplinirea de către bănci a cerințelor regulamentului pe bază individuală;
- ce reprezintă creditarea prudentă (activitatea de creditare, în cadrul căreia creditorul efectuează o evaluare a bonității debitorului, nu își asumă un risc excesiv de credit, nu permite debitorului să își asume obligații financiare excesive și nu contribuie la acumularea gradului de îndatorare a debitorilor-persoane fizice);
- modul de calcul al indicatorilor „raportul dintre credit și garanții” (raportul dintre valoarea creditului și valoarea imobilului gajat) și „raportul dintre serviciul datoriei și venituri” (raportul dintre serviciul datoriei și venitul mediu lunar al debitorului), dar și nivelurile maxime stabilite pentru acești indicatori;
- cerința de raportare – se efectuează raportarea informațiilor aferente indicatorilor menționați și componentele acestuia.
- În scopul stabilirii plafonului admisibil pentru RSDV și RCG, a fost realizat un studiu microeconomic, bazat pe date individuale aferente creditelor acordate de către bănci.

Obiectivele introducerii reglementărilor aferente creditării prudente:

- limitarea îndatorării debitorilor-persoane fizice;
- consolidarea cerințelor de evaluare a bonității debitorilor;
- limitarea arbitrajului de reglementare;
- asigurarea unui nivel minim comparabil de evaluare a debitorilor;
- stabilirea maturității maxime a contractelor de credit pentru consumatori.

Indicatorul „raportul dintre credit și garanții”

Indicatorul „raportul dintre credit și garanții” determină cerința față de nivelul maxim al raportului dintre valoarea creditului acordat și valoarea imobilului gajat, aplicat în cazul creditelor ipotecare și/sau imobiliare. Indicatorul respectiv măsoară gradul de acoperire cu gaj imobil a creditelor acordate persoanelor fizice, în vederea asigurării unui nivel prudent de acoperire a creditelor cu gaj.

Indicatorul „raportul dintre serviciul datoriei și venituri”

Indicatorul „raportul dintre serviciul datoriei și venituri” determină cerința față de nivelul maxim al raportului dintre valoarea medie lunară a costurilor de deservire a datoriei totale a debitorului-persoană fizică și venitul mediu lunar al acestuia. Acest indicator măsoară capacitatea debitorului de a-și onora obligațiile lunare legate de deservirea datoriilor existente, considerând venitul mediu lunar obținut. Serviciul datoriei se calculează ca suma plăților medii lunare pentru toate creditele/împrumuturile debitorului la momentul calculării. Din venitul mediu lunar al debitorului realizat de debitor în cel puțin ultimele șase luni până la depunerea cererii pentru credit urmează a fi deduse impozitele specificate în legislația în vigoare.

5. Fundamentarea economico-financiară

Conform estimărilor preliminare, implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative/normative în vigoare, care se află în conexiune, iar proiectul regulamentului propus nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative în vigoare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei (aprobat prin HCA al BNM nr.230/2010), proiectul hotărârii este supus consultării publice, fiind plasat pe pagina web a BNM - www.bnm.md [3], la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.

8. Constatările expertizei anticorupție

Conform art.35 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificate.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu este cazul

10. Constatările expertizei juridice

Potrivit art.37 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, luând în considerare prevederile art.11 alin. (33) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, va fi solicitată o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

11. Constatările altor expertize

În temeiul prevederilor art.34 alin.(3) și (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii va fi expediat Consiliului Concurenței, Ministerului Finanțelor și Ministerului Economiei pentru avizare, expertiză economică și, respectiv, expertiză financiară.

Sinteza recomandărilor ^[6]

Vezi și

Tag-uri

[Proiect](#) ^[7]

[proiectul](#) ^[8]

[proiectul HCE](#) ^[9]

[proiectul hotărârii](#) ^[10]

[consultare publică](#) ^[11]

[proiect de consultare publică](#) ^[12]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/proiectul-hotararii-comitetului-executiv-al-bancii-nationale-moldovei-pentru-approbarea-4>

Legături conexe:

[1] <mailto:stabilitate@bnm.md> [2] <mailto:olga.rusu@bnm.md> [3] <http://www.bnm.md> [4] [http://www.bnm.md/files/Regulament creditare prudenta v2_6 - cons publ.pdf](http://www.bnm.md/files/Regulament%20creditare%20prudenta%20v2_6%20-%20cons%20publ.pdf) [5] [http://www.bnm.md/files/Regulament creditare prudenta v2_6 - cons publ.doc](http://www.bnm.md/files/Regulament%20creditare%20prudenta%20v2_6%20-%20cons%20publ.doc) [6] [http://www.bnm.md/files/Sinteza recomandărilor_v1_1.pdf](http://www.bnm.md/files/Sinteza%20recomandarilor_v1_1.pdf) [7] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Proiect](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Proiect) [8] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=proiectul](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiectul) [9] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=proiectul HCE](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiectul%20HCE) [10] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=proiectul hotărârii](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiectul%20hotararii) [11] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=consultare publică](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=consultare%20publica) [12] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=proiect de consultare publică](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiect%20de%20consultare%20publica)